

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Viziunii de dezvoltare
strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026–2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026–2030 este elaborat în temeiul art. 32 alin. (2) lit. h) din Legea vici și vinului nr. 57/2006, care stabilește competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare de a elabora acte normative în sectorul vitivinicol.

Totodată, având în vedere necesitatea asigurării unei dezvoltări durabile a sectorului vitivinicol, valorificării depline a potențialului său economic, agricol și de export, precum și necesitatea consolidării competitivității produselor vitivinicole autohtone pe piețele internaționale și a sporirii valorii adăugate a acestora, a fost considerată oportună elaborarea acestui document de orientare strategică.

Prezentul document conturează viziunea de dezvoltare a sectorului vitivinicol pentru următorii 4 ani, prin stabilirea direcțiilor prioritare de intervenție necesare pentru asigurarea dezvoltării durabile a sectorului, în corelare cu obiectivele 1.1, 1.2 și 7.3 din Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Sectorul vitivinicol din Republica Moldova constituie un domeniu strategic pentru economia națională, având o contribuție semnificativă la dezvoltarea economică, ocuparea forței de muncă și promovarea imaginii de țară. În anul 2024, sectorul a generat aproximativ 16% din valoarea totală a producției agricole și exporturi în valoare de 234,7 milioane USD, echivalente cu circa 1,3% din produsul intern brut. Totodată, sectorul angajează aproximativ 150.000 de persoane, reprezentând aproape 15% din forța de muncă activă, iar plantațiile viticole acoperă circa 5% din terenurile agricole și 3,2% din suprafața țării, plasând Republica Moldova printre statele cu cea mai mare densitate a podgoriilor la nivel mondial.

În pofida acestor indicatori relevanți, analiza situației actuale evidențiază existența unor probleme care limitează capacitatea sectorului vitivinicol de a răspunde adecvat cererii pieței și de a-și valorifica pe deplin potențialul economic și de export. Una dintre problemele majore o constituie alinierea insuficientă a produselor vitivinicole la cererea pieței, determinată de vârsta înaintată a plantațiilor viticole, deficiențele existente în baza de material săditor viticol, nivelul redus de informare al viticultorilor privind tendințele și cerințele pieței, precum și predominanța plantațiilor de dimensiuni reduse, cu valoare adăugată scăzută, care nu creează stimulente economice pentru reconversia și modernizarea acestora.

În prezent, structura plantațiilor viticole este caracterizată de un grad ridicat de fragmentare, aproximativ 40% din suprafața totală fiind deținută de persoane fizice neafiliate unei forme organizatorice, fapt ce limitează accesul acestora la informații

de piață, tehnologii moderne și relații contractuale stabile cu unitățile de vinificație. Totodată, circa 49% din podgoriile înregistrate au o vârstă mai mare de 25 de ani, iar doar 24% din viile înscrise în Registrul Vitivinicol au o vârstă de până la 15 ani, ceea ce indică un ritm scăzut de reconversie a plantațiilor viticole.

Accastă situație are un impact direct asupra productivității și calității materiei prime, recolta medie la nivel național fiind de aproximativ 5 t/ha, semnificativ sub media Uniunii Europene de 8–10 t/ha și sub potențialul pedoclimatic al Republicii Moldova. În consecință, se manifestă un dezechilibru persistent între cererea pieței internaționale și oferta autohtonă, reflectat prin stocuri cronice de vin dificil de valorificat și prin producerea anuală de volume semnificative de vin obținut din struguri de soiuri cu atractivitate comercială redusă.

O altă problemă care afectează dezvoltarea sectorului vitivinicol este nivelul redus al reputației internaționale a Republicii Moldova ca țară vitivinicolă, determinat de lipsa unei poziționări de marketing clar definite, orientate spre evidențierea avantajelor competitive ale vinurilor moldovenești, precum și de absența unor elemente distincte de diferențiere care să permită identificarea și recunoașterea acestora pe piețele externe, inclusiv sub aspectul originii, identității, stilului și valorii adăugate. În prezent, imaginea brandului de țară „Vinul Moldovei – uimitor de bun” nu este susținută de un cadru strategic coerent de marketing internațional, care să permită valorificarea consecventă a mesajului de brand, consolidarea reputației internaționale și poziționarea clară a vinurilor moldovenești pe piețele externe.

Accastă situație este amplificată de insuficiența și calitatea redusă a programelor de marketing internațional, caracterizate prin acțiuni dispersate, slab coordonate și cu impact limitat asupra percepției consumatorilor pe piețele externe. Totodată, bugetele alocate marketingului internațional al brandului de țară și măsurilor de sprijin pentru exportatori sunt reduse și insuficiente, fapt ce nu permite dezvoltarea unor campanii coerente, consistente și de durată, adaptate specificului piețelor-țintă.

În acest context, marketingul vinurilor moldovenești nu este orientat suficient către produsele cu valoare adăugată ridicată, în special vinurile cu Indicație Geografică Protejată (IGP) și Denumire de Origine Protejată (DOP), care constituie principalul instrument de diferențiere și de creștere a competitivității pe piețele internaționale. Deși sistemul de înregistrare a vinurilor cu IGP și DOP a fost instituit în Republica Moldova începând cu anul 2015, ponderea acestora în totalul producției rămâne redusă: doar 7–8% din vinurile produse au statut de IGP, iar vinurile cu DOP reprezintă sub 0,1%, comparativ cu Uniunea Europeană, unde aproximativ 82% din suprafața viticolă productivă este utilizată pentru producerea vinurilor cu DOP și IGP. Accastă discrepanță reflectă un decalaj semnificativ în valorificarea potențialului calitativ al vinurilor moldovenești și în crearea de valoare adăugată.

În lipsa unei strategii integrate de marketing, orientate spre promovarea vinurilor de calitate și reducerea exportului de vin în vrac, nu pot fi dezvoltate mecanisme eficiente de consolidare a reputației internaționale, de formare a unui sentiment clar de identitate pentru brandul de țară „Vinul Moldovei – uimitor de bun”. Ca rezultat, produsele vitivinicole din Republica Moldova rămân slab diferențiate pe piețele externe, fiind percepute preponderent prin prisma prețului și nu a valorii, a originii sau a calității, ceea ce limitează semnificativ capacitatea sectorului de a

accesa segmentele de piață cu valoare adăugată ridicată și de a construi poziționări comerciale sustenabile pe termen lung.

Totodată, sectorul se confruntă cu o valorificare insuficientă a potențialului ecosistemului industriei vitivinicole. Sistemele de educație, cercetare și inovare în domeniul viticulturii și vinificației sunt insuficient dezvoltate, slab coordonate și neconectate la necesitățile reale ale sectorului, ceea ce limitează capacitatea de inovare, adaptare la schimbările pieței și transfer de cunoștințe către producători.

Nu în ultimul rând, sectorul vitivinicol nu dispune, la moment, de un sistem integrat de sustenabilitate, care să includă măsuri de adaptare la schimbările climatice, protecția mediului, sustenabilitate socială și economică integrate în modelele de afaceri ale producătorilor. Lipsa unei viziuni clare în acest domeniu reduce capacitatea sectorului de a răspunde cerințelor tot mai stricte ale piețelor internaționale și politicilor europene.

În ansamblu, problemele structurale, economice, instituționale și de piață identificate demonstrează că sectorul vitivinicol din Republica Moldova se confruntă cu limitări semnificative în valorificarea potențialului său economic, calitativ și de export. Persistența acestora afectează competitivitatea produselor vitivinicole, capacitatea de adaptare la cerințele pieței internaționale și reziliența sectorului în fața schimbărilor climatice și economice.

În lipsa unei intervenții strategice coerente, orientate spre modernizarea bazei de producție, promovarea vinurilor cu valoare adăugată ridicată, consolidarea reputației internaționale și eficientizarea cadrului instituțional și normativ, disfuncționalitățile existente vor continua să se adâncească, cu impact negativ asupra dezvoltării durabile a sectorului și asupra economiei naționale.

Prin urmare, elaborarea Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026–2030 reprezintă o necesitate obiectivă, menită să asigure o abordare integrată și coerentă a intervențiilor în domeniu, să contribuie la corectarea dezechilibrelor existente și să creeze premisele necesare pentru creșterea competitivității, sporirea valorii adăugate și consolidarea sustenabilității sectorului vitivinicol din Republica Moldova, în concordanță cu cerințele pieței și bunele practici europene.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Obiective generale:

1. Alinierea ofertei industriei vitivinicole naționale la cererea pieței internaționale.
2. Creșterea valorii vânzărilor de produse vitivinicole
3. Consolidarea ecosistemului de politici și reglementări favorabile creșterii competitivității industriei vitivinicole și implementării obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Obiective specifice:

1. Dezvoltarea plantațiilor viticole moderne și reziliente.
2. Modernizarea tehnologiilor de producere.
3. Creșterea valorii adăugate a produselor vitivinicole.
4. Elaborarea cadrului strategic și eficient de marketing, promovare și creștere a notorietății brandului vinicol de țară axat pe valoare și sustenabilitate

5. Intensificarea și extinderea distribuției și a vânzării de vinuri și produse pe bază de vin pe piețe-țintă în off-trade, on-trade și e-comerț.
6. Dezvoltarea turismului vitivinicol pentru impulsivarea creșterii imaginii brandului național „Vinul Moldovei” și a vânzărilor pe piața locală și de export.
7. Perfecționarea cadrului normativ stimulatoriu, armonizat cu legislația europeană, pentru dezvoltarea competitivității, concurenței loiale și performanței afacerilor
8. Consolidarea parteneriatului public-privat și a performanței instituționale a ONVV, prin profesionalism, autonomie și eficiență în implementarea politicilor sectoriale
9. Crearea unui sistem integrat de educație, cercetare și transfer de cunoștințe, adaptat la nevoile și tendințele sectorului vitivinicol

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede aprobarea Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026-2030, în calitate de document strategic de politici publice, care realizează o analiză actualizată și cuprinzătoare a situației sectorului vitivinicol, identifică problemele structurale și funcționale existente pe întreg lanțul valoric și stabilește un set coerent de soluții, intervenții și măsuri orientate spre dezvoltarea durabilă, creșterea competitivității și sporirea valorii adăugate a produselor vitivinicole din Republica Moldova.

Viziunea este elaborată pentru a răspunde necesităților actuale de dezvoltare ale sectorului vitivinicol, determinate de dezechilibrul dintre structura ofertei de producție și cererea pieței, nivelul redus de productivitate al plantațiilor viticole, ponderea scăzută a produselor cu valoare adăugată ridicată, poziționarea modestă a brandului de țară pe piețele internaționale, precum și deficiențele existente în cadrul instituțional și în structura de funcționare a sectorului. În acest context, prevederile Viziunii sunt concepute pentru a asigura o abordare integrată a dezvoltării sectorului vitivinicol, prin corelarea politicilor privind producția, procesarea, promovarea și cadrul instituțional, în vederea adaptării ofertei la cererea pieței și creșterii competitivității produselor vitivinicole.

În vederea atingerii obiectivelor stabilite, Viziunea prevede implementarea unui set de măsuri și intervenții strategice, structurate pe următoarele direcții principale:

1) Consolidarea potențialului de producere al filierei vitivinicole, prin extinderea și reînnoirea plantațiilor viticole moderne, productive și reziliente la schimbările socio-economice și climatice, precum și prin întărirea lanțului valoric în beneficiul tuturor participanților, ca răspuns la fragmentarea plantațiilor, vârsta înaintată a viilor și productivitatea redusă.

2) Modernizarea tehnologiilor de producere și procesare a vinurilor și a produselor pe bază de vin, aliniată la tendințele pieței interne și internaționale, concomitent cu revigorarea tradițiilor autohtone și valorificarea terroir-ului „Vinul Moldovei”, în scopul creșterii calității și adaptării ofertei la cererea pieței.

3) Creșterea valorii adăugate a produselor vitivinicole, prin dezvoltarea unui segment competitiv, prosper și sustenabil al filierei vitivinicole, orientat spre calitate și diferențiere, inclusiv prin promovarea vinurilor cu Indicație Geografică Protejată și Denumire de Origine Protejată.

4) Elaborarea și implementarea unui cadru strategic de marketing și promovare, orientat spre creșterea notorietății brandului vinicol de țară „Vinul Moldovei”, cu accent pe valoare, identitate și sustenabilitate, ca instrument principal de consolidare a reputației internaționale și de reducere a dependenței de exportul de vin în vrac.

5) Extinderea și diversificarea canalelor de distribuție și vânzare a vinurilor și produselor pe bază de vin pe piețele-țintă, inclusiv prin dezvoltarea segmentelor off-trade, on-trade și e-comerț, în vederea creării de noi oportunități de export și creșterii accesului pe piețe cu valoare adăugată ridicată.

6) Dezvoltarea turismului vitivinicol, ca instrument complementar de promovare a imaginii brandului național „Vinul Moldovei” și de stimulare a vânzărilor atât pe piața internă, cât și pe piețele externe, contribuind la diversificarea surselor de venit în mediul rural.

7) Perfecționarea cadrului normativ și de reglementare, în scopul stimulării competitivității, asigurării concurenței loiale și creșterii performanței afacerilor din sector, prin alinierea treptată la bunele practici și legislația Uniunii Europene.

8) Consolidarea parteneriatului public–privat și a capacității instituționale a Oficiului Național al Vici și Vinului, prin sporirea profesionalismului, autonomiei și eficienței în implementarea politicilor publice și în coordonarea actorilor din sectorul vitivinicol.

9) Crearea unui sistem integrat de educație, cercetare și transfer de cunoștințe, adaptat tendințelor actuale și necesităților de dezvoltare ale sectorului vitivinicol, în vederea creșterii capacității de inovare, adaptării la schimbările climatice și asigurării forței de muncă calificate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului de act normativ a fost analizată opțiunea de a nu fi elaborat Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026–2030, respectiv continuarea dezvoltării sectorului în baza instrumentelor și politicilor existente, fără instituirea unui nou cadru strategic.

Accastă opțiune nu a fost considerată viabilă, întrucât, în lipsa unei intervenții strategice coordonate din partea statului, sectorul vitivinicol ar continua să evolueze într-un mod neuniform și fragmentat, fără o viziune unitară de dezvoltare și fără un cadru clar de orientare a politicilor publice.

Totodată, lipsa unui document strategic ar limita capacitatea de a planifica și coordona intervențiile sectoriale, de a prioritiza utilizarea resurselor financiare disponibile și de a asigura coerența măsurilor de sprijin. În acest context, sectorul vitivinicol ar rămâne vulnerabil la schimbările climatice, la fluctuațiile pieței internaționale și la intensificarea concurenței externe, ceea ce ar afecta competitivitatea și sustenabilitatea acestuia pe termen mediu și lung.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului nu generează un impact negativ asupra sectorului public. Proiectul Viziunii nu presupune crearea unor noi autorități publice, extinderea structurii instituționale existente sau majorarea numărului de funcții publice. De asemenea, nu implică atribuirea unor competențe suplimentare care să conducă la creșterea sarcinilor administrative peste capacitățile instituționale existente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026–2030 presupune alocarea unor resurse financiare totale estimate la 2.540.480 mii lei, distribuite pe perioada 2026–2030, în funcție de obiectivele generale și specifice stabilite.

Bugetul necesar se formează din surse deja planificate în cadrul Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM), inclusiv din bugetul Oficiului Național al Vici și Vinului, din resursele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, precum și din surse externe și contribuții ale mediului privat. Structura costurilor estimative pentru implementare este prezentată în tabelul de mai jos.

Costuri estimative pentru implementarea programului

Obiectiv specific	Costuri totale, mii lei	Costuri pe ani, mii lei				
		2026	2027	2028	2029	2030
Obiectivul general 1.	1.924.788,5	1.277,7	425.117,7	564.567,7	524.567,7	409.257,7
Obiectivul specific 1.1.	1.292.121	784,2	344.584,2	354.034,2	294.034,2	298.684
<i>Sprijin financiar provenit din FNDAMR</i>	-	-	343.800	353.250	293.250	297.900
<i>Cheltuieli acoperite din bugetul ONVV</i>	-	784,2	784,2	784,2	784,2	784,2
Obiectivul specific 1.2.	630.902	180,4	80.180	210.180,4	230.180,4	110.180,4
<i>Sprijin financiar provenit din FNDAMR</i>	-	-	80.000	210.000	230.000	110.000
<i>Cheltuieli acoperite din bugetul ONVV</i>	-	180,4	180,4	180,4	180,4	180,4
Obiectivul specific 1.3.	1.765,5	313,1	353,1	353,1	353,1	393,1
<i>Sprijin financiar provenit din FNDAMR</i>	-	-	40	40	40	80
<i>Cheltuieli acoperite din bugetul ONVV</i>	-	313,1	313,1	313,1	313,1	313,1
Obiectivul general 2.	438.987	37.668,9	77.669	97.668,9	102.990	122.990
Obiectivul specific 2.1.	-	Fondul de salarizare ONVV				

<i>Cheltuieli acoperite din bugetul ONVV</i>	-	Fondul de salarizare ONVV				
Obiectivul specific 2.2.	198.986,7	37668,9	37668,9	37668,9	42990	42990
<i>Cheltuieli acoperite din bugetul ONVV</i>	-	37.668,9	37.668,9	37.668,9	42.990,0	42.990,0
Obiectivul specific 2.3.	240.000	0	40000	60000	60000	80000
<i>Sprrijin financiar provenit din FNDAMR</i>	-	-	40.000	60.000	60.000	80.000
<i>Cheltuieli acoperite din bugetul ONVV</i>	-	Fondul de salarizare ONVV				
Obiectivul general 3.	176.704,9	142.362,90	12.385,50	16.385,50	2.785,50	2.785,50
Obiectivul specific 3.1.	-	Fondul de salarizare MAIA				
<i>Cheltuieli acoperite din bugetul MAIA</i>	-	Fondul de salarizare MAIA				
Obiectivul specific 3.2.	6.765	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353
<i>Cheltuieli acoperite din bugetul ONVV</i>	-	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353
Obiectivul specific 3.3.	169.939,9	141.009,90	11.032,50	15.032,50	1.432,50	1.432,50
<i>Cheltuieli acoperite din bugetul ONVV</i>	-	1.432,5	1.432,5	1.432,5	1.432,5	1.432,5
<i>Finanțare externă prin Proiectul Livada Moldovei</i>	-	139.577,40	9.600	13.600		
<i>Alocări financiare din bugetul ANCD</i>	-	Finanțarea se realizează conform Hotărârii Guvernului nr. 382/2019				
Total	2.540.480					

Analiza structurii costurilor evidențiază faptul că:

Obiectivul general nr. 1 concentrează cea mai mare parte a resurselor financiare (1.924.788,5 mii lei), fiind orientat spre intervenții structurale majore, inclusiv reconversia plantațiilor viticole, modernizarea proceselor de producere și creșterea valorii adăugate a produselor;

Obiectivul general nr. 2 (438.987 mii lei) vizează consolidarea poziției pe piață prin dezvoltarea marketingului, extinderea canalelor de distribuție și valorificarea potențialului turismului vitivinicol;

Obiectivul general nr. 3 (176.704,9 mii lei) este orientat spre consolidarea cadrului instituțional, dezvoltarea capitalului uman și susținerea cercetării și inovării.

Distribuția anuală a resurselor financiare reflectă un caracter etapizat al intervențiilor, cu un nivel mai redus al cheltuielilor în anul inițial (2026), urmat de o

creștere semnificativă în perioada 2027-2029, când sunt planificate investițiile majore, și o stabilizare în anul 2030.

Costurile estimate sunt justificate de necesitatea:

- modernizării bazei de producție viticolă;
- creșterii productivității și calității materiei prime;
- dezvoltării segmentelor cu valoare adăugată ridicată (IGP/DOP);
- consolidării poziției pe piețele externe;
- dezvoltării capacităților instituționale și a capitalului uman.

Totodată, este de menționat că sursele financiare vor fi revizuite și redistribuite pe parcursul implementării Viziunii, în funcție de identificarea altor mijloace disponibile, inclusiv prin atragerea investitorilor, implementarea proiectelor investiționale și valorificarea oportunităților de finanțare externă.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026-2030 va avea un impact pozitiv asupra sectorului privat, în special asupra viticultorilor, vinărilor, exportatorilor și altor operatori economici implicați în lanțul valoric vitivinicol.

Viziunea va contribui la crearea unui cadru mai previzibil și coerent de dezvoltare, prin corelarea politicilor publice cu necesitățile reale ale mediului de afaceri, ceea ce va facilita planificarea investițiilor și va reduce riscurile asociate activității economice. Prin măsurile orientate spre modernizarea și reconversia plantațiilor viticole, introducerea tehnologiilor moderne și adaptarea la schimbările climatice, operatorii din sectorul privat vor beneficia de creșterea productivității și a calității materiei prime.

Totodată, orientarea Viziunii către sporirea valorii adăugate a produselor vitivinicole, inclusiv prin promovarea vinurilor cu Indicație Geografică Protejată și Denumire de Origine Protejată, va crea oportunități pentru diversificarea portofoliului de produse, accesul pe segmente de piață cu valoare adăugată ridicată și creșterea competitivității pe piețele interne și externe. Dezvoltarea cadrului strategic de marketing și promovare va sprijini exportatorii în consolidarea poziției pe piețele-tintă și reducerea dependenței de exportul de vin în vrac.

Viziunea va avea, de asemenea, un impact favorabil asupra mediului antreprenorial prin îmbunătățirea cooperării între viticultori și unitățile de vinificație, stimularea formelor asociative și consolidarea parteneriatului public privat, contribuind la stabilizarea relațiilor contractuale și la funcționarea eficientă a lanțului valoric.

În același timp, implementarea Viziunii nu generează obligații administrative sau costuri suplimentare pentru agenții economici, măsurile propuse fiind orientate preponderent spre stimulare, sprijin și crearea de oportunități de dezvoltare pentru sectorul privat.

4.4. Impactul social

Implementarea Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026–2030 va avea un impact pozitiv asupra sectorului privat, în special asupra viticultorilor, vinărilor, exportatorilor și altor operatori economici implicați în lanțul valoric vitivinicol.

Viziunea va contribui la crearea unui cadru mai previzibil și coerent de dezvoltare, prin corelarea politicilor publice cu necesitățile reale ale mediului de afaceri, ceea ce va facilita planificarea investițiilor și va reduce riscurile asociate activității economice. Prin măsurile orientate spre modernizarea și reconversia plantațiilor viticole, introducerea tehnologiilor moderne și adaptarea la schimbările climatice, operatorii din sectorul privat vor beneficia de creșterea productivității și a calității materiei prime.

Totodată, orientarea Viziunii către sporirea valorii adăugate a produselor vitivinicole, inclusiv prin promovarea vinurilor cu Indicație Geografică Protejată și Denumire de Origine Protejată, va crea oportunități pentru diversificarea portofoliului de produse, accesul pe segmente de piață cu valoare adăugată ridicată și creșterea competitivității pe piețele interne și externe. Dezvoltarea cadrului strategic de marketing și promovare va sprijini exportatorii în consolidarea poziției pe piețele-țintă și reducerea dependenței de exportul de vin în vrac.

Viziunea va avea, de asemenea, un impact favorabil asupra mediului antreprenorial prin îmbunătățirea cooperării între viticultori și unitățile de vinificație, stimularea formelor asociative și consolidarea parteneriatului public privat, contribuind la stabilizarea relațiilor contractuale și la funcționarea eficientă a lanțului valoric.

În același timp, implementarea Viziunii nu va genera obligații administrative sau costuri suplimentare pentru agenții economici, măsurile propuse fiind orientate preponderent spre stimulare, sprijin și crearea de oportunități de dezvoltare pentru sectorul privat. Va avea un impact social pozitiv, prin contribuția la menținerea și crearea locurilor de muncă în mediul rural, sporirea veniturilor populației ocupate în sector și reducerea riscului de abandon al activităților agricole.

Viziunea va sprijini dezvoltarea echilibrată a comunităților rurale, prin stimularea investițiilor în viticultură, vinificație și activități conexe, inclusiv turism vitivinicol, favorizând diversificarea surselor de venit și creșterea atractivității zonelor viticole. Integrarea producătorilor mici și mijlocii în lanțul valoric va contribui la incluziunea economică și la consolidarea coeziunii sociale în comunitățile rurale.

Totodată, promovarea educației, formării profesionale și transferului de cunoștințe în sector va avea un efect pozitiv asupra dezvoltării capitalului uman, îmbunătățind competențele forței de muncă și facilitând adaptarea acesteia la noile cerințe tehnologice și de piață.

În ansamblu, Viziunea contribuie la creșterea calității vieții în mediul rural și la consolidarea rolului social și cultural al sectorului vitivinicol în Republica Moldova.

4.5. Impactul asupra mediului

Implementarea Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026–2030 va avea un impact pozitiv asupra sectorului privat, în special asupra viticultorilor, vinărilor, exportatorilor și altor operatori economici implicați în lanțul valoric vitivinicol.

Viziunea va contribui la crearea unui cadru mai previzibil și coerent de dezvoltare, prin corelarea politicilor publice cu necesitățile reale ale mediului de afaceri, ceea ce va facilita planificarea investițiilor și va reduce riscurile asociate

activității economice. Prin măsurile orientate spre modernizarea și reconversia plantațiilor viticole, introducerea tehnologiilor moderne și adaptarea la schimbările climatice, operatorii din sectorul privat vor beneficia de creșterea productivității și a calității materiei prime.

Totodată, orientarea Viziunii către sporirea valorii adăugate a produselor vitivinicole, inclusiv prin promovarea vinurilor cu Indicație Geografică Protejată și Denumire de Origine Protejată, va crea oportunități pentru diversificarea portofoliului de produse, accesul pe segmente de piață cu valoare adăugată ridicată și creșterea competitivității pe piețele interne și externe. Dezvoltarea cadrului strategic de marketing și promovare va sprijini exportatorii în consolidarea poziției pe piețele-țintă și reducerea dependenței de exportul de vin în vrac.

Viziunea va avea, de asemenea, un impact favorabil asupra mediului antreprenorial prin îmbunătățirea cooperării între viticultori și unitățile de vinificație, stimularea formelor asociative și consolidarea parteneriatului public-privat, contribuind la stabilizarea relațiilor contractuale și la funcționarea eficientă a lanțului valoric.

În același timp, implementarea Viziunii nu generează obligații administrative sau costuri suplimentare pentru agenții economici, măsurile propuse fiind orientate preponderent spre stimulare, sprijin și crearea de oportunități de dezvoltare pentru sectorul privat. Va avea un impact pozitiv asupra mediului, prin promovarea practicilor agricole durabile, utilizarea eficientă a resurselor naturale și integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în activitățile vitivinicole.

Viziunea va încuraja modernizarea plantațiilor viticole și aplicarea tehnologiilor prietenoase mediului, inclusiv optimizarea consumului de apă, reducerea utilizării inputurilor chimice și îmbunătățirea managementului solului, contribuind astfel la diminuarea presiunii asupra resurselor naturale și la protejarea biodiversității în zonele viticole.

Viziunea promovează, de asemenea, integrarea principiilor de economie circulară în sectorul vitivinicol, inclusiv valorificarea subproduselor, reducerea deșeurilor și utilizarea eficientă a energiei, precum și adaptarea sectorului la efectele schimbărilor climatice.

Implementarea Viziunii nu presupune activități cu impact negativ semnificativ asupra mediului și nu generează riscuri suplimentare față de cadrul de reglementare existent, măsurile propuse fiind conforme cu legislația națională de mediu și cu angajamentele asumate de Republica Moldova în domeniul protecției mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Alte impacturi majore nu au fost identificate.

Concluzie:

Având în vedere importanța strategică a sectorului vitivinicol pentru economia națională, precum și necesitatea identificării și soluționării problemelor structurale existente, aprobarea Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026–2030 este oportună și justificată. Viziunea oferă un cadru coerent de politici publice, bazat pe analiza situației actuale a sectorului, care permite orientarea intervențiilor statului spre creșterea competitivității, valorii adăugate și sustenabilității filierei vitivinicole.

Implementarea Viziunii va contribui la consolidarea lanțului valoric, la adaptarea sectorului la schimbările climatice și la alinierea acestuia la bunele practici și cerințele Uniunii Europene, fără a genera impact negativ asupra sectorului public. Totodată, măsurile propuse vor avea efecte pozitive asupra mediului, sectorului privat și asupra dezvoltării socio-economice a comunităților rurale.

În acest context, aprobarea proiectului este necesară pentru asigurarea unei dezvoltări durabile și competitive a sectorului vitivinicol din Republica Moldova pe termen mediu și lung.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor legislației privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ, proiectul propriu-zis și materialele aferente cât și varianta finală a proiectului au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (www.maia.gov.md), în compartimentul „Transparență decizională”, la rubrica „Proiecte de documente”, precum și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la următoarea adresă:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-agriculturii-si-industriei-alimentare-informeaza-despre-initierea-procesului-de-elaborare/15972>

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost transmis spre examinare Centrului Național Anticorupție (scrisoarea nr. 06/2/6918 din 15.04.2026). În urma analizei, s-a indicat că, potrivit cadrului normativ aplicabil, expertiza anticorupție pentru proiectele de acte normative departamentale și interdepartamentale se efectuează de către autorii proiectului.

În acest context, în conformitate cu Metodologia de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale, a fost realizată evaluarea internă a proiectului, în urma căreia nu au fost identificate riscuri de corupție asociate promovării acestuia.

De asemenea, proiectul a fost supus expertizei juridice (scrisoarea nr. 04/2-4281 din 21.04.2026). Una dintre obiecțiile formulate nu a putut fi luată în considerare, iar argumentarea care justifică această abordare este prezentată în Tabelul de sinteză.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul privind aprobarea Viziunii de dezvoltare strategică a sectorului vitivinicol pentru anii 2026–2030 se încadrează în cadrul normativ existent și nu contravine prevederilor actelor legislative și normative în vigoare. Acesta este elaborat în temeiul Legii vici și vinului nr. 57/2006 și constituie un instrument de implementare a politicilor publice în domeniul vitivinicol.

Actul nu modifică, nu completează și nu abrogă acte normative existente, ci are caracter strategic.